

Teknoaloille halutaan naisvoimaa

Naisten vuoro

Koodaus on kuin luovaa käsityötä, ei vain nörttipoikien hommaa. Näin kuuluu viesti naisille ja tytöille suunnatuissa Rails Girls -työpajoissa. Naiset halutaan koodaamaan, jotta tavalliset kuluttajat ja teknofirmat saisivat työkalupakkeihinsa monipuolisempia ja entistä käyttäjäystävällisempiä tuotteita.

Teksti ja kuvat: Elina Kervinen

MongoDB, Apache, SSH, RoR... Nuori nainen rävyttää pitkän sanasarjan valkokankaalle Finladia-talon salissa ja vaatii vastauksia.

"Kuka tietää, mitä tekemistä näillä termeillä on verkkopalveluiden kanssa? Teillä on viisi minuuttia aikaa selvittää. Monille nämä ovat ihan hepreaa, mutta sitä vartenhan on Google", nainen sanoo.

Tuntuu, kuin olisi sanakokeissa. Kieli vain on täysin tuntematon.

Termientunnistusharjoitus on osa naisten koodaustyöpajaa, Rails Girlsia. Nuori nainen puolestaan on yrittäjä ja Aalto-yliopiston opiskelija Linda Liukas. Hän on ideoinut yrittäjätovereineen Rails Girlsin, jonka tavoitteena on innostaa naisia ja tyttöjä verkkopalveluiden rakentamiseen.

Tänään, syyskuun lopulla, mukana on nelikymmenpäinen kansainvälinen naisjoukko, jolle aiotaan näyttää, ettei koodaaminen ole rakettitiedettä. Enemminkin se on kieli, jonka avulla jokainen voi toteuttaa unelmiaan – olla nykypäivän käsityöläinen, kuten Liukas sanoo.

Hän kiertele ympäri salia hupparissa ja balle-rinatossuissa, jakelee ohjeita sujuvalla jenkkiak-sentilla ja hymyilee jatkuvasti silmät sirrissä. Moni kuuntelija ei sitä vastoin hymyile lainkaan. Kulmat ovat hämmennyksestä kurtussa.

"MySQL on ainakin tietokanta", Aalto-yliopistos-sa opiskeleva Anni Rautio avaa keskustelun aloittelijoiden pöydässä.

"Välillä haluaisin vain ravistella tyttöjä, että katsokaa, mitä kaikkea hienoa voi tehdä."

▲ Linda Liukas veti Rails Girls työpajaa Finladia-talolla. "Jos naiset toden teolla alkaisivat koodata, saataisiin myös monipuolisempia, naisia paremmin palvelevia verkkopalveluita."

Vieressä tehtävää ratkovat muun muassa Nokian lobbari, kustannustoimittaja, farmasisti-laulaja ja start up -yrittäjä. Kaikki naiset ovat mukana, koska koodausopista olisi omassa työssä tai tulevaisuudessa iloa.

"En tiedä riittääkö intoni lopulta koodaamiseen, mutta ammatissani olisi eduksi, jos ymmärtäisi, mikä on mahdollista ja millä välineillä", kustannusyhtiö Tammessa oppikirjatoimittajana työskentelevä Mai Tallgren sanoo.

Teollisuus haluaa tasa-arvoa

Aalto-yliopiston yritys yhteisöjen, AaltoEsin ja Aalto Venture Garagen, liepeille syntynyt Rails Girls on osa laajempaa ponnistusta saada naiset mukaan ICT-alan töihin. Alaa edustava Teknologiaateollisuus tarjoaa hankkeelle kahden vuoden rahoituksen, arviolta kymmeniä tuhansia euroja.

Teknologiaateollisuudessa naisten vähäisyyttä alalla on voitoteltu vuosia, nyt kehitys halutaan todella kääntää.

"Tytöt ajattelevat, että ala kyllä sopii naisille yhtä hyvin kuin miehille, mutta eivät silti halua sinne töihin", järjestön johtaja Jukka Viitasaari sanoo.

Hänen mukaansa naiset kokevat, että tietotekniikka-ala ei ole riittävän luova eikä ihmisläheinen. Se taas on imago-ongelma, josta pitäisi päästä eroon.

"Todellisuudessa alalla on paljon työtehtäviä, jotka eivät suinkaan ole yksinäistä koneella puurtamista", hän painottaa.

Teknologiaateollisuuden hiljattain julkaiseman selvityksen mukaan tietotekniikan korkeakouluopiskelijoista vain neljäsosa on naisia. Ammattikorkeakouluissa vastaava luku on viitisentoista prosenttia. Erityisesti ammattikorkeakouluissa naisten osuus on laskenut 2000-luvun alusta selvästi.

Rails Girlsin tukemisen lisäksi Teknologiaateollisuus haluaa muun muassa tehdä yhteistyötä koulujen ja opetushallituksen kanssa, jotta tietotekniikka saataisiin osaksi kouluopetusta kaikissa oppiaineissa, ei ainoastaan tietotekniikassa.

"Kaikki osapuolet voittaisivat. Tytöt löytäisivät monipuolisen alan, jossa naisen euro on 93 senttiä, eli enemmän kuin millään muulla toimialalla. Uskomme myös, että saisimme markkinoille käyttäjäystävällisempiä sovelluksia, järjestelmiä, laitteita ja palveluita", Viitasaari sanoo.

Kaikista ei tarvitse tulla hard core -koodareita

Finlandia-talon salissa naisjoukko jatkaa koodausharjoitusta. Päivän aikana kukin saa kokeilla yksinkertaisen verkkosovelluksen luomista. Aloittelijapöytä on päättännyt tehdä sosiaalisen onnellisuusmitarin. Klikes klikes, onko fiilis kymppi vai nolla? Kerro kavereille tässä.

"Pitääkö mittarikäyrä tehdä lukuarvoilla, vai voiko siinä olla liukuva skaala, vaikka väreillä?" yksi kysyy.

"Olisiko sen nimi Mood-O-Meter", toinen ideoi.

Alkujännityksen jälkeen monia jo naurattaa.

Harjoituksen kestäessä Linda Liukas ehtii vetää henkeä aulassa. Tahti on kurssipäivänä kova, kuten Liukkaalla kuuluu olevan usein: Hän on 25-vuotias ja opintojensa ohella vahvasti mukana useassa Suomen start up -yrityskentän hankkeessa. Liukas pitää "Key note speacheja" ja "pitchaa" sekä sosieteeraa sujuvasti niin suomalaisten teollisuuspamppujen kuin Kalifornian Piilaakson kasvuyritysten väen kanssa. Kaikki toiminta nivoutuu jollakin tapaa start up -yrityksiä tukevan AaltoEsin ympärille.

Rails Girlsin idea syntyi Kalifornian teknomekassa Stanfordissa vietetyn vaihtovuoden aikana. Liukas oli kiinnostunut oppimaan koodauksesta ja osallistui Ruby on Rails -ohjelmointikehityksen naisille tarkoitettuun tapahtumaan. Hän ajatteli, että sama pitäisi saada Suomeen heti. Työpajat synnytettiin yhdessä Kisko Labs -konsulttifirman Karri Saarisen ja vapaaehtoisjoukon kanssa.

"Työt keskittyvät usein analysoimiseen ja miettimiseen, ja jotenkin tuntuu, että pojat enemmän tekevät. Välillä haluaisin vain ravistella tyttöjä, että katsokaa mitä kaikkea hienoa voi tehdä", hän sanoo.

Liukas toivoisi, että nuoret tytöt ja naiset opetettaisiin näkemään verkko hyvänä paikkana omien ideoiden toteuttamiseen. Rails Girlsissä tavoite ei ole, että jokaisesta tulisi koodari, ennemminkin halutaan innostaa ja näyttää, mitä on mahdollista tehdä. Sillä tavoin saataisiin myös monipuolisempia sovelluksia.

"On hirveä tilanne jos puolet ihmisistä on syrjäytetty kehityksestä."

Liukas itse innostui verkkosivujen tekemisestä ensi kerran 13-vuotiaana, koska oli "kuolettavan rakastunut" yhdysvaltalaispoliitikoon Al Goreen. Gorelle piti saada fanisivut verkkoon. Hanke opetti koodaamisen alkeet, mutta myöhemmin into lopahti. Se syytyi uudelleen vasta Stanfordissa.

"Kun menin yläasteelle, porukka vaihtui, eikä koulu tukenut kehitystä yhtään. Pojat saivat vuosien

etumatkan, koska heillä oli erilainen viiteryhmä. Olen siitä tavallaan vähän katkera", Liukas sanoo.

Tavoitteena kulttuurivallankumous

Salin puolella aika alkaa olla lopussa. Aloittelijaryhmän onnellisuusmittarista on sukeutunut ruudulle hahmotelma. Valmista tai kaunista siitä ei tullut, mutta sitä ei kukaan edes odottanut. Tärkeintä oli luoda kipinä itse tekemiseen, Liukas sanoo. Se näyttää onnistuneen. Ainakin osa naisista aikoo jatkaa koodauskokeiluja verkossa.

"No minulla on sellainen nörttiheila. Koodausinto voisi jatkuakin, jos joku yhteinen projekti keksittäisiin. Jotenkin tämä homma pitäisi selättää", farmasisti-laulaja Hilka Ylinä rä sanoo.

Hänellä ja muilla kurssilaisilla on edessään punainen timantin kuvin koristelu vihko, johon on kerätty ohjeita ja linkkejä, joiden avulla pääsee eteenpäin.

Liukas toivoo, että Rails Girlsistä syntyisi epämuodollinen verkosto, jossa tytöt ja naiset voisivat kokoontua silloin tällöin, saada tukea ja seuraa toisistaan. Hän on itse valmis töihin, jotta tavoite toteutuu. Rahaa hankkeesta ei saa, mutta iloa kyllä. Samalla Liukas toivoo kartuttavansa kontakteja, arvostusta alalla ja miksei myös saavansa mahdollisuuksia nähdä maailmaa.

Tarkoitus ei nimittäin ole jäädä vain Suomeen. Jo lokakuun alussa Liukas rubiinivihkoieneen lensi

Singaporeen, missä järjestettiin ensimmäinen ulkomainen Rails Girls -työpaja.

"Koen epäonnistuneeni, jos tämä jää vain sarjaksi yksittäisiä tapahtumia", Liukas sanoo.

"Haluan luoda kulttuurivallankumouksen." MB

Mikä Rails Girls?

Rails Girls on Aalto-yliopiston yrittäjäyhteisössä syntynyt hanke, joka aikoo saada naiset innostumaan verkkosovellusten kehittämistä ja koodaamisesta. Ensimmäinen Rails Girls -koodaustyöpaja naisille järjestettiin vuonna 2010, toinen tämän vuoden syyskuussa. Teknologiaeollisuus on luvannut vastikään projektille kahden vuoden rahoituksen osana hankettaan, jossa se haluaa lisätä tietotekniikka-alojen tasa-arvoa.

Nettijatkot

Apua alkuun

Nettijatkoissa listamme hyödyllisiä linkkejä ja palveluita, joiden avulla aloittelija voi kehittää ensimmäiset verkkosovelluksensa.

.....
www.mikrobitti.fi/nettijatkot

► Hilka Ylinä rä (vas.), Charlotta Liukas ja Anni Rautio ideoivat aloittelijoiden ryhmässä sosiaalista onnellisuusmittaria verkkoon.

